

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: **P., S.**, so sídlom K., B., IČO: X., právne zastúpeného *J. J. H., advokátom*, so sídlom L., B., proti žalovanému: **Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky** (pôvodne Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky), so sídlom Mierová 23, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48840/2006-2 zo dňa 2. marca 2009, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/79/2009-32 zo dňa 16. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/79/2009-32 zo dňa 16. novembra 2011, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. novembra 2011, č. k. 2S/79/2009-32, zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48840/2006-2 zo dňa 2. marca 2009, potvrdzujúceho rozhodnutie Colného úradu v Bratislave č. 60271/2006-5231/10116 z 5. októbra 2006, ktorým ako prvostupňový správny orgán uložil

žalobcovi podľa § 47 ods. 2 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. (ďalej len „zákon č. 105/2004 Z. z.“) pokutu vo výške 1659,69 € (50 000 Sk) za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z., keď u žalobcu v prevádzke na T. v M. bol na základe miestneho zisťovania vykonaného colným úradom dňa 12. septembra 2005 zistený neznámy lieh v objeme 8 l s obsahom alkoholu 96,14 % objemu, nachádzajúci sa v umelohmotnej bandaske, ktorého pôvod a spôsob nadobudnutia žalobca nevedel preukázať v súlade so zákonom č. 105/2004 Z. z.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že po preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov, ako aj postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, dospel k záveru, že tieto sú v súlade so zákonom. Konštatoval, že v správnom konaní mal žalovaný za preukázané, že ku dňu 26. mája 2006 sa v skladových priestoroch žalobcu nachádzal neznámy lieh s obsahom alkoholu 96,14 % v objeme 8 l, ktorá skutočnosť bola zistená zamestnancami prvostupňového správneho orgánu pri miestnom zisťovaní v prevádzke žalobcu a expertízou liehu. Uviedol, že žalobca tieto skutočnosti pred správnymi orgánmi ani pred súdom nespochybnil, pričom uvádzal, že sa do jeho držby dostal pred účinnosťou zákona č. 105/2004 Z. z. a že tento druh liehu bol a je od dane oslobodený, pričom pôvod alebo spôsob nadobudnutia u neho zisteného liehu nevedel preukázať. Poukázal na skutočnosť, že zákon č. 105/2004 Z. z. v ustanoveniach § 47 ods. 1 písm. i/ v spojitosti s § 4 ods. 2 nerozlišuje, či ide o lieh podliehajúci spotrebnej dani z liehu, alebo lieh od tejto dane oslobodený. V danom prípade mal za preukázané, že u žalobcu sa nachádzal denaturovaný lieh, ktorý takisto spadá pod definíciu uvedenú v § 4 ods. 2 citovaného zákona. Vyslovil, že pokiaľ právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu u nej zisteného, dopustí sa správneho deliktu. Preto sa žalobca vzhľadom na uvedené okolnosti a na dikciu § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z. správneho deliktu zisteného dňa 26. mája 2006 dopustil bez ohľadu na to, či lieh u neho zistený bol od dane oslobodený. Z uvedeného hľadiska pokladal právne posúdenie zisteného skutkového stavu správnym orgánom za správne a v rozhodnutí žalovaného i náležite, dostatočne a preskúmateľne odôvodnené. Uviedol, že novela zákona č. 105/2004 Z. z. účinná od 1. júla 2006 umožnila pred týmto dňom neukončené konania dokončiť podľa zákona účinného od 1. júla 2006, ak je to pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu priaznivejšie, pričom v takomto prípade sa tiež na pokuty vzťahuje § 47 a § 47a cit. zákona v znení účinnom od 1. júla 2006. Mal za to, že žalovaný i správny orgán prvého

stupňa postupovali správne, keď aplikovali ustanovenia zákona v znení účinnom od 1. júla 2006, keďže toto bolo pre žalobcu priaznivejšie. Dospel k záveru, že nie je možné prisvedčiť námietke žalobcu, ktorý nesúhlasil s uložením sankcie výpočtom vo výške 50 % dane pripadajúcej na 8l liehu, za ktorý je daň nulová. Konštatoval, že žalovaným správne aplikované ustanovenie zákona č. 105/2004 Z. z. (§ 47 ods. 2 písm. i/) určuje za predmetné porušenie zákona sankciu minimálne 1659,69 €. Ďalej uviedol, že tu nejde o žalobcom namietaný výpočet polovice z dane pripadajúcej na množstvo liehu (len v prípade, ak lieh podlieha spotrebnej dani), ale o určenie fixnej spodnej hranice vyjadrenej konkrétnou číselnou hodnotou. Uloženie pokuty za spáchanie správneho deliktu a jej výška v rámci prípustnej zákonnej sadzby sú zásadne v diskrečnej právomoci správneho orgánu. Jej výška závisí od jeho uváženia, pričom je však povinný rešpektovať zákonné kritériá stanovené v súlade s komunitárnym právom, vyhodnotiť ich pre daný prípad a zvolenú výšku pokuty náležite odôvodniť. Uložená pokuta spĺňa tak represívnu funkciu voči žalobcovi, ako aj funkciu individuálnej a generálnej prevencie, pričom súd nepovažoval rozhodnutie žalovaného v tejto časti za zjavne vybočujúce z medzí a hľadísk zákona. Súd prvého stupňa sa bližšie nezaoberal námietkou žalobcu, že žalovaný nepostupoval v súlade s § 48 ods. 1, 2, 4, 6 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“), nakoľko žalobca v žalobe nevysvetlil, v čom spočíva nezákonnosť v postupe odvolacieho orgánu (žalovaného).

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie s právnym názorom, že 8-litrová, časom znečistená bandaska, obsahujúca lieh na technické využitie, nemôže byť predmetom ochrany príjmovej časti rozpočtu Slovenskej republiky. Zároveň žiadal, aby odvolací súd vyslovil právny názor, že nemožno podnikateľský subjekt, ktorý lieh dostal do svojich priestorov (nie do vlastníctva), potom čo bandasku priniesol bývalý spoločník, ktorý jediný túto bandasku držal v ruke, považovať za priestupcu. Súčasne navrhol žalobcovi priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 79,58 €, alebo zaviazat' súd prvého stupňa, aby o trovách odvolacieho konania rozhodol v ďalšom konaní a rozhodnutí. Namietal, že zásadnou právnou skutočnosťou pre rozhodnutie vo veci je chýbajúce prechodné ustanovenie, ktoré by upravovalo, ako má správny orgán postupovať pri zistení liehu, ktorý má daňový subjekt v reálnej držbe v čase pred účinnosťou zákona č. 511/1992 Zb., kedy bol lieh riadne a legálne nadobudnutý v predajni vtedajšej socialistickej organizácie. Ďalej namietal, že nadobúdateľ

kúpil 8l chemického produktu s absolútnou istotou na použitie do kahanca na epuloskopiu. Nesúhlasil so záverom krajského súdu, že žalobca nevedel preukázať pôvod liehu, keď opakovane tvrdil, že lieh kúpil dávno pred rokom 1992 v riadnom murovanom obchode. Doplnil, že nákupný doklad bol skartovaný, navyše nemožno žiadať o potvrdenie už neexistujúcej socialistickej organizácie. Zároveň uviedol, že nie je upravený, ako má držiteľ liehu, nadobudnutého pred účinnosťou zákona č. 105/2004 Z. z., tento „zlegalizovať“. Krajskému súdu vyčítal, že napadnutý rozsudok neobsahuje odôvodnenie ako a prečo sa držiteľ liehu mal podrobiť režimu zákona, ktorý sa stal účinným neskôr, ako lieh nadobudol, užíval a uschovával. Mal za to, že súd prvého stupňa žalobcovi odňal „právo vo veci konať“, keď neodôvodnil, prečo lieh nadobudnutý v režime účinnosti určitého predpisu, sa po nadobudnutí účinnosti iného predpisu stáva predmetom správneho deliktu.

K odvolaniu sa podaním z 1. marca 2012 vyjadril žalovaný a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že dôvody podaného odvolania žalobcu považuje za právne irelevantné, keď sa s odôvodnením prvostupňového rozsudku v danej veci stotožnil. K dôvodom podaného odvolania považoval za potrebné uviesť, že dňa 12. septembra 2005 bol v prevádzke odvolateľa zistený v 8-litrovej bandaske neznámy lieh, ktorý bol vyhodnotený ako lieh s obsahom alkoholu 96,14 % objemu, ktorého pôvod alebo spôsob nadobudnutia v súlade so zákonom č. 105/2004 Z. z. nevedel žalobca preukázať v daňovom konaní, ani v konaní na súde, ktorú skutočnosť považoval súd prvého stupňa za preukázanú dostatočne. Z tohto hľadiska pokladal tvrdenia žalobcu, že predmetný lieh nadobudol ešte pred účinnosťou zákona č. 511/1992 Zb. v predajni vtedajšej socialistickej organizácie a nákupný doklad bol dávno skartovaný za nedôvodné a ničím nepodložené. Vyjadril sa, že žalovaný nemohol za takto zisteného skutkového a právneho stavu postupovať inak, keďže uvedené zistenie u žalobcu vyhodnotil ako správny delikt podľa § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z., za čo mu bola v zmysle § 47 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona uložená prislúchajúca sankcia. Pri jej ukladaní žalovaný prihliadol na skutočnosť, že v predmetnom prípade došlo k porušeniu daňových predpisov, konkrétne k naplneniu skutkovej podstaty v zmysle § 47 ods. 9 zákona č. 105/2004 Z. z., účinného v čase zistenia tohto porušenia. Podľa § 51f ods. 18 novely citovaného zákona, účinnej od 1. júla 2006 došlo k prekvalifikovaniu skutkovej podstaty porušenia daňových predpisov na § 47 ods. 1 písm. i/ uvedeného zákona, pretože v danej veci to bolo pre odvolateľa priaznivejšie, čo krajský súd vo svojom rozsudku vyhodnotil ako správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. apríla 2013 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Zdaňovanie liehu spotrebnou daňou na daňovom území upravuje zákon č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z.

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 105/2004 Z. z. liehom sa na účely tohto zákona rozumie tovar kódu kombinovanej nomenklatúry iného ako kapitoly 22 s obsahom alkoholu viac ako 1,2 % objemu.

Podľa § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z. správneho deliktu sa dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ak nevie preukázať v súlade s týmto zákonom pôvod alebo spôsob nadobudnutia liehu u nej zisteného, ktorý sa u nej nachádza alebo ktorý sa u nej nachádzal, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s liehom ako s vlastným.

Podľa § 47 ods. 2 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z. colný úrad uloží pokutu vo výške 50 % dane pripadajúcej na množstvo zisteného liehu, najmenej však 1659,69 eura, za správny delikt podľa odseku 1 písm. i/, a taký lieh zabezpečí.

Podľa § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní daňový subjekt preukazuje skutočnosť, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosť, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

Z rozhodnutia Colného úradu Bratislava č. 60271/2006-5231/10116 zo dňa 5. októbra 2006 vyplýva, že žalobcovi bola uložená sankcia – pokuta podľa § 47 ods. 2 písm. i/ zákona

č. 105/2004 Z. z. vo výške 1659,69 € (50 000 Sk), za porušenie § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z., keďže nevedel preukázať pôvod a spôsob nadobudnutia neznáameho liehu v objeme 8 l, s obsahom alkoholu 96,14 % objemu, nachádzajúceho sa v umelohmotnej bandaske, zisteného na základe miestneho zisťovania v priestoroch jeho prevádzky na adrese T. v M.. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že zaistený lieh bol podľa tvrdenia žalobcu zadovážený ešte pred rokom 1992 ako technický lieh, nepoužiteľný pre potravinárske účely. Ďalej tvrdil, že samotná bandaska vykazovala stopy po používaní v mastnom a veľmi znečistenom prostredí, pričom lieh nachádzajúci sa v bandaske nepodliehal a ani nepodlieha v súčasnosti žiadnej dani. Colný úrad Bratislava konštatoval, že žalobca k uvedenému nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie o spôsobe nadobudnutia predmetného liehu, pričom zdôraznil, že z hľadiska porušenia daňových predpisov nerozhoduje druh liehu, ale fakt zistenia liehu, ktorého pôvod a spôsob nadobudnutia nevie kontrolovaná osoba preukázať. Následne žalovaný svojím rozhodnutím z 2. marca 2009 rozhodnutie Colného úradu Bratislava č. 60271/2006-5231/10116 zo dňa 5. októbra 2006 ako vecne správne potvrdil.

Podľa piatej časti OSP, § 244 ods. 1, v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Podľa piatej časti, druhej hlavy OSP, rozhoduje súd o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov v prípadoch (§ 247 ods. 1 OSP), v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal jeho zákonnosť, pričom posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia a postupu. Treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

V danom prípade ide o preskúmanie rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie Colného úradu Bratislava č. 60271/2006-5231/10116 zo dňa 5. októbra 2006 o uložení sankcie žalobcovi - pokuty podľa § 47 ods. 2 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z. vo výške 1659,69 €, za porušenie § 47 ods. 1 písm. i/ zákona č. 105/2004 Z. z., keď žalobca nevedel preukázať spôsob nadobudnutia neznáameho liehu v objeme 8l s obsahom alkoholu

96,14 % objemu, nachádzajúceho sa v umelohmotnej bandaske, zisteného u žalobcu na základe miestneho zisťovania v priestoroch jeho prevádzky na T. v M..

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Preto sa s rozsudkom krajského súdu stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné doplniť len toľko, že žalobca počas konania nespochybnil, že v jeho prevádzke správca dane počas miestneho zisťovania objavil neznámy lieh s obsahom alkoholu 96,14 % v objeme 8 l, ktorého pôvod žalobca nevedel preukázať.

Pokiaľ ide o 8 l liehu, v tejto časti žalobca neunesol dôkazné bremeno, pretože daňový subjekt je povinný správcovi dane preukázať hodnoverným spôsobom nadobudnutie liehu, ktorý sa u neho nachádza pri kontrole, pričom ak tak neurobí, je povinný znášať za toto porušenie svojich povinností uloženie sankcie podľa § 47 ods. 2 zákona č. 105/2004 Z. z. Uvedené žalobca riadne nepreukázal, nakoľko len tvrdenie o tom, že predmetný lieh nadobudol ešte pred rokom 1992, ktorého dôkazom mal byť stav obalu v ktorom sa takýto lieh nachádzal (zaprášená bandaska), je podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočné.

Zo stanoviska žalovaného ako aj vyššie uvedených právnych predpisov a skutkových zistení správnych orgánov a krajského súdu vyplýva, že preskúmané rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom.

Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol vecne správne, a preto je dôvod na potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky uvedené v odvolaní, odvolací súd poukazuje na to, že tieto sú zhodné s námietkami uvedenými už v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, rovnako ako aj v žalobe.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu, neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov, s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Bratislave, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Nakoľko podľa § 2 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 4 ods. 1 a ods. 3 písm. a/, písm. q/ a § 10 ods. 1 veta prvá zákona č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2012 právomoc a pôsobnosť Colného riaditeľstva Slovenskej republiky prešli na jeho právneho nástupcu, Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 107 ods. 4 OSP v spojení s § 250 ods. 4 OSP koná s týmto právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. apríla 2013

JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Bartalská